

Otišao je čika Šima Seletković – legenda tamburaške glazbe

Autor : Mario Jurković (radio Slavonija)

Otišao je čika Šima Seletković. Stalo je legendarno šokačko srce, ali će nastaviti živjeti široka bečarska duša. Kroz tisuće prstiju koji će iz tankih žica tamburice izvlačiti zvukove kojima ih je baš Šima prvi podučavao. U 96 godina prebogatom životu, za glazbu je dao više od bilo kojeg Slavonca. Podučavao je i odgajao tisuće mladih tamburaša. Jedan je od osnivača glazbenih škola u Županji, Orašju i Vrpolju. Njegovi učenici, među kojima su i poznati profesionalni glazbenici i umjetnici, i dan danas ističu njegovu važnost za razvoj i očuvanje tamburaške glazbe. Od svega što je o dida Šimi napisano, srcem i dušom najbliže mu je prišao naš kolega Željko Mužević. Zato, iako tužni, s osmijehom na licu prenosimo njegovu 'Priču o Šimi', najboljem slavonskom tamburašu...

Ovo je priča o Šimi. Čiča Šimi Seletkoviću bečaru, sviraču, nestoru slavonskih tamburaša koji i u 90. godini života zasvira na svojoj bisernici ne dajući godinama da ga odvoje od tambura i violina, svirke, pjesme, nekada i snaša-a sada pogleda u kojem još iskri vrela bečarska krv. – Ona me je održala, njojzi 'fala! – šeretski će Šima i nastavlja: – Prije sam ti, prijatelju bir'o, a sad daj što daš... kažem ženi kad me pita što ću pojest – smije se gledajući u ženu ispod oka. A čiča Šima je i u desetoj životnoj deceniji širom rastvorena povjesnica tamburaške glazbe. Kroz 70 godina rada glazbeno je osposobio blizu tri-četiri tisuće učenika u školama Županje, Orašja, Vrpolja... Nema toga čestitog tamburaša u cijelom istočnom dijelu Slavonije, koji imalo drži do sebe, a da ne zna za čika Šimu Seletkovića "nestora slavonskih tamburaških primaša" – kako navodi Julije Njikoš u svom Koncertnom stavku za brač i tamburaški orkestar, upravo posvećen Šimi Seletkoviću. Kod Šime su prva glazbena znanja stjecali Šima Jovanovac i Karla Oršolić (autor hitova Đenka, Laže selo, lažu ljudi...) kao i drugi brojni slavonski glazbenici. Jovanovca pamti kao dobra berdaša koji je, doduše znao ponekad "faliti" te je znala pasti i pokoja oštrija riječ. A čiča Šima se s glazbom i rodio.

– S njom ću i umrt – kaže. Koliko mi još daješ godina? – pita.

– Pa, barem još dvadeset – odgovaram češkajući se iza uha.

– Malo, malo – nezadovoljno će.

–Ma, još 20 godina ćete svirati, učiti i pjevati – vadim se.
– E, to može, a onih drugih 20 ću slušati i samo ispravljati druge, zar ne – smije se Šima sada već zadovoljnije.

A sve je počelo od kukuruzovine i egeda. Svirao je Šima kao klinac čuvajući svinje na „violini“ od kukuruzovine. Jecala su egeda donjoadrijevačkim strnjacima sve dok mu otac nije na vašaru kupio malu tamburu. Ali, violina je ostala prva i posljednja ljubav, jer što ona može to malo koji instrument daje. Zbog nje su ga roditelji iz kuće istjerivali, a zbog harmonike je i svinje zagubio. Zanese čovjeka glazba, a svinje i krave odskitaju utvajima pa

ih onda danima treba tražiti. Bio je samouk, a u svijet nota uveo ga je kum- tadašnji student. Kasnije, nizom seminara i glazbenih predavanja stjecao je glazbenu kulturu. I gle čuda. Bećar iz Andrijevac zaljubi se u klasičnu glazbu. Al' krv bećarska lako se ne smiruje. I dalje su poskakivale violinske strune po brojnim slavonskim svatovima, kerilo se i bećarilo, kralo noći i gluvarilo. No, od tambure i violine se nije rastajalo. Jednom zgodom, vraćajući se zorom iz svatova- ispraćali su selo bećarcem. Kočijaš ošinio konje, bacio uzde, a vranici osjetivši ugriz kandžije i miris slobode jurnuli u divlji galop. Pravo preko utvaja ka đermu. Konji se razdvojiše i kolsko rudo udari ravno u bunar. "Isfrcaše" svirači iz kola k'o koferi, al' zemlja mekana, a trava visoka pa nikome ništa nije bilo.

Godine su prolazile, a kuća Seletkovića bila je sve brojnija: četiri sina i kćer. Taman za jedan dobar bend. I tako je njih šestero sviralo i nastupalo sve dok se djeca nisu osamostalila. Sada, kad se okupe, svirci i pjesmi nikada kraja. Tu je još trinaestero unučadi i petero prauučadi i svi, uglavnom, naslijediše djedove glazbene gene. Možda jednoga dana netko od njih uspije i odsvirati "Šimino kolo" kao njihov djed. Do sada su mnogi pokušavali, zapisivali, ali nije to to. Ima tu puno finesa, a što može violina u rukama vješta egedaša- njen uzdah, vrisak i dušu – papir i note teško mogu zabilježiti.

Prije par godina na sam spomen Šimina imena u Andrijevcu je stiglo 538 tamburaša sa željom da uđu u Ginesovu knjigu rekorda. Jesul' ušli-ne znam, al su okupili sve staro i mlado. Bio je to veličanstven orkestar u kojeg je ipak utkan samo dio Šiminih godina i tamburaškog znanja. Donji Andrijevci su te večeri bili svjetsko središte tamburaša, a više od 1500 posjetitelja zajedno je s izvođačima pjevalo "Ej, Slavonijo, zemljo plemenita" i zavjetnu pjesmu "Odavno smo graničari stari". Nije bilo razlike: od dvogodišnje Lucije, Šimine unuke, 20-ak školskih tamburaških sastava od Lužana, Oriovca, Pleternice, Stupnika, Sibirja, Kupine, Slavonskog Broda, Đakova... do Vere Svobode, Slavonskih lola, Šime Jovanovca, Mladih šest, Ele, Marije Pavković... Orila se pjesma. I kanula pokoja suza. Onako od radosti, ali i sjete. I sve pod reflektorima nacionalne dalekovidnice, radijskih mikrofona, novinarskih pera i fotića svih značajnijih novinskih kuća. Andrijevcanke im to uzvратиše gizdavošću svojih k'o snig bilih nošnji i pjesmom: U Andrijevci k'o u malom gradu/malo nas je al' smo za paradu!

Uzeo sam violinu staru/što mi čika Šima do/svud se vrata otvaraju/ nek' se znade to

...- pjevao je Tomislav Cindrić svom učitelju. No, da se Šima ne bi previše "podig'o" te da se zna da i učitelj ima učitelja, pobrinuo se gospodin Vilim Ažman (92) koji je također došao na koncert i koji je prije 65 godina učio Šimu Seletkovića notnom sviranju. – Završio sam u Sarajevu glazbenu školu, izvrsno sam notno svirao, ali na sluh nije bilo baš najbolje. Kod Šime je bilo drugačije. Note nije poznavao ali je "na sluh" znao sve odsvirati. I tako, spojio sam Šimu s notama i eto recepta kako se stvara najbolji tamburaš Slavonije – kroz smijeh je tada pričao gospodin Vilim inače Šimin vjenčani kum. A tamo negdje 2004. u posjet mu je stigla i televizija. A, tisuće njih se "uslikalo" prije Šime, a svoj život ne bi mogli strpati ni u pet televizijskih minuta. A o Šiminom se može satima. Snimali su ga tjedan dana i sakupili 300 minuta snimke. I još nisu sve snimili. Jer Šima je, kako na početku napisah, širom otvorena pjesmarica. Kada su ga upitali koju bi pjesmu poželio čuti, kao iz topa je odgovorio: – "Vranca" i Najbolje hrvatske tamburaše. I, gle čuda! Iz Zagreba, pravo u Donje Andrijevcu dovezoše se Stanko i društvo kako bi Šimi odsvirali "Vranca". Ovoga puta bećarsko srce Šime nije izdržalo već je kapnulo nekoliko suza već pri prvim stihovima:

Kad je ćaća konja prodo svi smo plakali...